



Катедра друштвених наука је актом И бр. 11772-1 од 07.10.2026. године предложила, а Веће за ДХ науке, је одлуком број 622-209 од 09.10.2026. године, именovalo Комисију за оцену и одбрану завршног рада на мастер академским студијама студента Душка Сукура, под насловом „Улога обавештајног рада у савременим мултинационалним операцијама“. Након прегледа завршног рада, Комисија подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

о завршном раду на мастер академским студијама

1. Биографски подаци кандидата

Душко Сукур је рођен 29.09.2000. године у Бачкој Тополи. Завршио је основну школу „Никола Тесла“ у Липару са одличним успехом. Војну гимназију је завршио са општим успехом врло добар (4,00). Војну академију, смер пешадија, завршио је 2023. године са просечним успехом врло добар (8,36). Током основних академских студија на Војној академији учествовао је на научној конференцији „ВојНа 2023“ у оквиру студентске секције. Завршни рад, тада кадета Војне академије Душка Сукура је проглашен за најбољи завршни рад у друштвено-хуманистичком научном пољу. Студент Душко Сукур је у досадашњем раду показао склоност и посвећеност истраживању и проучавању војних наука. Мастер академске студије, студијски програм Војне науке на Војној академији Универзитета одбране у Београду, уписао је 2023. године. Студент Душко Сукур је у више наврата за свој рад и пружен допринос похваљиван и награђиван са вишег нивоа командовања.

2. Опис завршног рада

Мастер рад кандидата садржи 84 стране текста, заједно са сликама. Рад садржи увод, три поглавља, закључак и списак литературе. Списак литературе садржи 33 референце. Обим рада је оправдан, имајући у виду комплексност проблема и потребу да се операционализује предмет истраживања.

Мастер рад под насловом „Улога обавештајног рада у савременим мултинационалним операцијама“, бави се разматрањем значаја обавештајног рада у планирању, припреми и извођењу савремених мултинационалних операција. Посебна пажња посвећена је улози обавештајног органа у команди снага ангажованих у мултинационалним операцијама, као

и значају обавештајних информација за разумевање савременог безбедносног окружења и доношење правовремених одлука.

Рад је конципиран тако да, полазећи од теоријско-методолошког оквира истраживања, постепено разматра појам операција и мултинационалних операција, организацију и улогу обавештајног органа у команди ангажованих снага, као и обавештајну делатност у савременом безбедносном окружењу.

У уводном делу рада кандидат указује на значај теме истраживања и образлаже потребу за проучавањем улоге обавештајног рада у условима савремених мултинационалних операција. У овом делу одређују се проблем и предмет истраживања, утврђују циљеви истраживања, поставља се хипотетички оквир и образлажу методе и технике истраживања примењене у раду.

Прво поглавље, под називом „Појам операције и мултинационалне операције“, усмерено је на разматрање основних појмова и карактеристика операција, са посебним освртом на мултинационалне операције. Разматрањем њихових специфичности ствара се теоријска основа за сагледавање услова у којима се реализују обавештајни задаци и остварује сарадња између различитих националних контингената и командних структура.

Друго поглавље, под називом „Обавештајни орган у команди снага ангажованих у мултинационалним операцијама“, посвећено је улози обавештајног органа у командној структури ангажованих снага. У оквиру овог поглавља разматра се значај обавештајне подршке за процес командовања, планирање и доношење одлука, као и улога и надлежности обавештајних органа у савременим мултинационалним операцијама.

Треће поглавље, под називом „Обавештајна делатност у савременом безбедносном окружењу“, усмерено је на разматрање карактеристика савременог безбедносног окружења и захтева који се пред обавештајну делатност постављају у таквим условима. Посебан значај има сагледавање улоге правовремених, поузданих и релевантних обавештајних података, као и сам процес и пут који обавештајни податак прође до обавештајног производа, тј. објашњен је комплетан обавештајни циклус. У овом поглављу такође су описана искуства о прикупљању обавештајних података у мултинационалним операцијама, као и са каквим изазовима и ризицима се суочавају извршни органи за прикупљање обавештајних података. Рад представља целину у којој се теоријска разматрања појма и карактеристика мултинационалних операција повезују са улогом обавештајног органа у команди ангажованих снага и значајем обавештајне делатности у савременом безбедносном окружењу.

У закључку рада кандидат је указао на значај мултинационалних операција у очувању међународног мира и безбедности, као и на њихов значај за унапређење оперативних способности и интероперабилности Војске Србије. Посебно је истакнута улога обавештајног органа у команди ангажованих снага, који прикупљене податке претвара у правовремене, тачне и употребљиве обавештајне производе, неопходне за доношење одлука

и заштиту сопствених снага. Кандидат је указао и на специфичности обавештајне делатности у савременом безбедносном окружењу, значај примене савремених метода прикупљања података, као и потребу за континуираним усавршавањем кадра, ради успешног извршавања задатака у мултинационалним операцијама.

Сходно захтеву Правилника о пријави, изради и одбрани завршних радова, „Службени војни лист“ број 22/2022, а у вези са слањем рукописа мастер рада на проверу аутентичности, Катедра друштвених наука је прибавила потврду број ID trn:oid::3117:633131051, којом се доказује аутентичност рукописа мастер рада. На основу увида у наведену потврду, комисија је установила да је укупан резултат поклапања текста мањи од 11%.

У циљу идентификације неправилних преузимања резултата туђих истраживања, комисија је извршила преглед извештаја и установила следеће:

1. Софтвер је пронашао поклапање текста са неким од извора и од тога је: један извор 3%, један извор 2%, један 1% и осталих 39 мање од 1% поклапања;
2. Кандидат је на свим обележеним местима правилно применио правила цитирања;
3. Кандидат је користио методу анализе садржаја правне регулативе, одредби правила, доктринарних докумената и оригиналних терминолошких назива из докумената, која је софтвер препознао као поклапање, што је значајно повећало проценат сличности.
4. Софтвер је у раду обележио поклапање са изворима у сегменту који се односи на називе метода, везнике, прилошке одредбе за место, чиме је дошло до поклапања са изворима од скоро 1%.

Имајући у виду наведено комисија оцењује да је кандидат на адекватан начин, без нарушавања етичких принципа извршио преузимања делова текстова других аутора односно извора, односно позивања на радове, делове текста, слике које су израдили други аутори или објавили други извори. Самим тим сматрамо да је рукопис рада резултат оригиналног научноистраживачког рада и прихватљив са аспекта постојања подударана у дозвољеним границама.

3. Анализа рада са кључним резултатима

Мастер рад кандидата Душка Сукура бави се анализом улоге и значаја обавештајног рада у савременим мултинационалним операцијама, са посебним освртом на допринос обавештајне подршке планирању, припреми и извођењу операција, доношењу одлука и заштити ангажованих снага. Значај истраживања проблема произилази из сложености савременог безбедносног окружења у мултинационалним операцијама, које карактеришу различити облици угрожавања безбедности, укључујући асиметричне претње, тероризам и

хибридна деловања, што пред обавештајне структуре поставља захтеве за правовременим и поузданим обезбеђивањем обавештајних производа.

У раду је указано на значај мултинационалних операција као механизма међународног ангажовања у очувању мира и безбедности, управљању кризама и стабилизацији конфликтних региона. Посебно је разматран значај учешћа Војске Србије у мултинационалним операцијама, како са становишта међународне сарадње и јачања угледа Републике Србије у међународним односима, тако и са становишта унапређења интероперабилности, оспособљености и оперативних способности њених припадника.

Посебан допринос рада огледа се у разматрању улоге обавештајног органа у команди снага ангажованих у мултинационалним операцијама. Указано је на значај систематског прикупљања, обраде и анализе података из различитих извора, као и њиховог претварања у правовремене, тачне и употребљиве обавештајне производе. При томе је истакнуто да обавештајна подршка не подразумева искључиво праћење војних претњи, већ и свеобухватно сагледавање оперативног окружења, укључујући политичке, економске, социјалне, етничке и културолошке факторе који могу утицати на реализацију задатака и безбедност ангажованих снага у мултинационалним операцијама.

Анализом обавештајне делатности у савременом безбедносном окружењу кандидат је указао на потребу прилагођавања обавештајног рада променљивим условима и све сложенијим безбедносним изазовима. Посебно је истакнут значај обавештајног рада на основу отворених, као и људских извора. На тај начин указано је на потребу прикупљања и укрштања података из различитих извора ради потпунијег разумевања оперативне ситуације и обезбеђивања квалитетне обавештајне подршке командовању. Сходно, наведеном мастер рада кандидата Душка Сукура је вредан допринос схватању значаја обавештајног рада у све сложенијим и изазовнијим мултинационалним операцијама. Мастер рад кандидата, стога пма научни и шири друштвени допринос, јер анагажовање припадника Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије представља важан елемент безбедносне и спољне политике Републике Србије и важну „полугу“ за остварење националних интереса наше земље у међународним односима.

На основу спроведене анализе, кандидат је указао на то да успешност обавештајног обезбеђења у мултинационалним операцијама зависи од квалитета и правовремености обавештајних производа, оспособљености кадра, познавања страних језика и културолошких специфичности подручја ангажовања, као и од расположивости савремених техничких и аналитичких средстава. Кључни резултати рада упућују на значај континуираног развоја и модернизације обавештајних способности, као предуслова за ефикасно извршавање додељених задатака, смањење ризика и заштиту припадника снага ангажованих у мултинационалним операцијама.

4. Закључак и предлог

Комисија сматра да је кандидат спровео истраживање према усвојеним методолошким стандардима и да је реализовао постављене циљеве истраживања. Кандидат је правилним избором научноистраживачких метода потврдио ваљаност постављених хипотеза, како опште (генералне), тако и посебних хипотеза.

Кандидат је показао самосталност и систематичност у раду, што је резултирало да је мастер рад кандидата у извесној мери указао и на иновативне елементе обавештајног рада у мултинационалним операцијама.

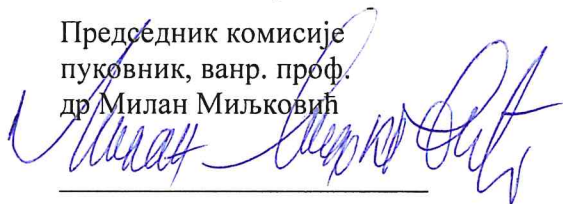
Комисија предлаже Катедри друштвених наука, да донесе обавештење којим се овај извештај, рукопис мастер рада и потврда о аутентичности, стављају на јавни увид у трајању од 15 дана у библиотеку Војне академије и на интернет портал Војне академије.

На основу наведеног, комисија предлаже Катедри друштвених наука да прихвати рад кандидата Душка Сукура, под називом: „Улога обавештајног рада у савременим мултинационалним операцијама“, као завршни рад и одобри јавну усмену одбрану.

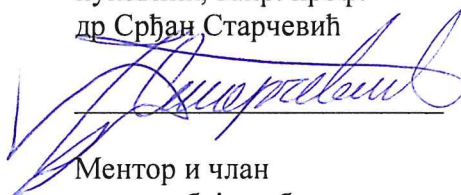
Београд, 22. октобар 2026. године

Чланови комисије:

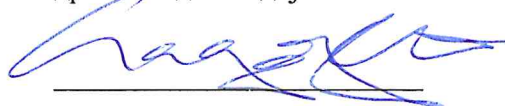
Председник комисије
пуковник, ванр. проф.
др Милан Миљковић



Члан комисије
пуковник, ванр. проф.
др Срђан Старчевић



Ментор и члан
капетан бојног брода, ванр. проф.
др Слободан Радојевић



Достављено електронском разменом:

- Катедри ДН,
- Већу за ДХ науке (н/з),
- архива.